

UCHWAŁA NR XXII/178/2020
RADY MIEJSKIEJ W DĄBIU

z dnia 25 sierpnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Grabina Wielka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506) w związku uchwałą Nr 2/2020 Zebrania Wiejskiego Wsi Grabina Wielka z dnia 22.06.2020 r. w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Grabina Wielka na lata 2020-2025, Rada Miejska w Dąbiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Sołecką Strategię Rozwoju Wsi Grabina Wielka, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dąbie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dąbiu

Wacław Zwoniarkiewicz

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI GRABINA WIELKA

w gminie Dąbie
na lata 2020 – 2025

Dokument sporządzony przez przedstawicieli Grupy odnowy wsi:

1. **Katarzynę Czapryńską-Rogowską**
2. **Ryszarda Czapryńskiego**
3. **Marcina Kołodziejka**

z udziałem moderatorów: ***Magdaleny Fabiniak i Marii Nowak***

Styczeń 2020

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI	4
3. ANALIZA ZASOBÓW	10
4. ANALIZA SWOT	15
5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI	17
6. WIZJA WSI	19
7. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI	20
8. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES – II lata	23

*„Połączenie sił to początek,
pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces”*

Henry Ford

1. WPROWADZENIE

Solecka Strategia Rozwoju jest efektem pracy mieszkańców wsi Grabina Wielka, biorących udział w warsztatach realizowanych w ramach regionalnego programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego: „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”. W ramach programu wspierane są oddolne inicjatywy sołeckie zarówno w zakresie poprawy infrastruktury społecznej, ale także poprawy szeroko rozumianej jakości życia.

Odnowa wsi nie jest możliwa bez zaangażowania mieszkańców, dobrej współpracy sołectwa z gminą i organizacjami pozarządowymi działającymi na jego terenie, odpowiedzialności społeczności lokalnej za wspólnotę oraz solidarnej pracy na rzecz sołectwa. Niezwykle istotna w procesie odnowy wsi jest także umiejętność zidentyfikowania i wykorzystania czynników rozwoju lokalnego, zarówno zasobów ludzkich, przyrodniczych, kulturowych, surowcowych i majątkowych, jak też czynników wyróżniających. Temu służy właśnie proces partycypacyjnego budowania strategii sołeckiej, która ma wyznaczyć metody postępowania zmierzające do poprawy warunków życia mieszkańców, ochrony dziedzictwa kulturowego wsi i zachowania jej tożsamości. Strategia jest drogą do wytyczonego celu, stanu jaki zamierza osiągnąć sołectwo w określonej perspektywie czasowej. Jej celem jest skoordynowanie działań, właściwe ich zaplanowanie i wykorzystanie potencjału rozwojowego sołectwa, jego specyfiki i niepowtarzalnych walorów, przy jednoczesnym zachowaniu tożsamości i wartości związanych z życiem na wsi.

W procesie pracy nad strategią zrealizowane zostały następujące zadania:

- przeprowadzono wizję lokalną celem poznania zasobów sołectwa i zapoznania z grupą odnowy wsi;
- dokonano analizy zasobów i ustalono cechy wyróżniające;
- przeprowadzono analizę SWOT sołectwa i analizę potencjału rozwojowego;
- sformułowano wizję hasłową i opisową wsi oraz opracowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym oraz długoterminowym.

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Dąbie

Sołectwo: Grabina Wielka

Liczba mieszkańców: 129 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne	X	zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi	X				
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	X				

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	X
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi	

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	uksztaltowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Grabina Wielka w dniu: 30.01.2020 roku.

Uczestnicy: – Marcin Kołodziejek

Grabina Wielka to wieś położona w województwie wielkopolskim, w powiecie kolskim, w gminie Dąbie. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa konińskiego. Od 1 stycznia 1999 wchodzi w skład powiatu kolskiego. Nazwa wsi pochodzi od nasadzonych przez przodków drzew – grabów. Potocznie część wsi mieszkańcy nazywają Holendry - od osiedlających się tu pod koniec XVIII wieku osadników holenderskich. Wieś otoczona jest lasami mieszanymi, z przewagą drzew iglastych. Charakteryzuje ją krajobraz typowo rolniczy, w dużej części o zwartej zabudowie zagrodowej. Dostrzegalna jest dbałość mieszkańców o otoczenie własnych posesji. Mieszkańcy w przeważającej mierze zajmują się uprawą zbóż. Na terenie sołectwa funkcjonuje gospodarstwo ekologiczne, firma zajmująca się recyklingiem oraz stacja kontroli pojazdów. Wieś jest oświetlona i zwodociągowana, nie ma natomiast kanalizacji. Stan dróg jest zadowalający, choć część dróg jest gruntowa. Nie ma chodników, a pas drogowy jest wąski.

Na terenie sołectwa znajduje się zdewastowany cmentarz ewangelicki, utworzony w II poł. XIX wieku. Na infrastrukturę społeczną sołectwa składa się świetlica wiejska z niezagospodarowanym przyległym do niej terenem.

We wsi aktywnie działa Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna.

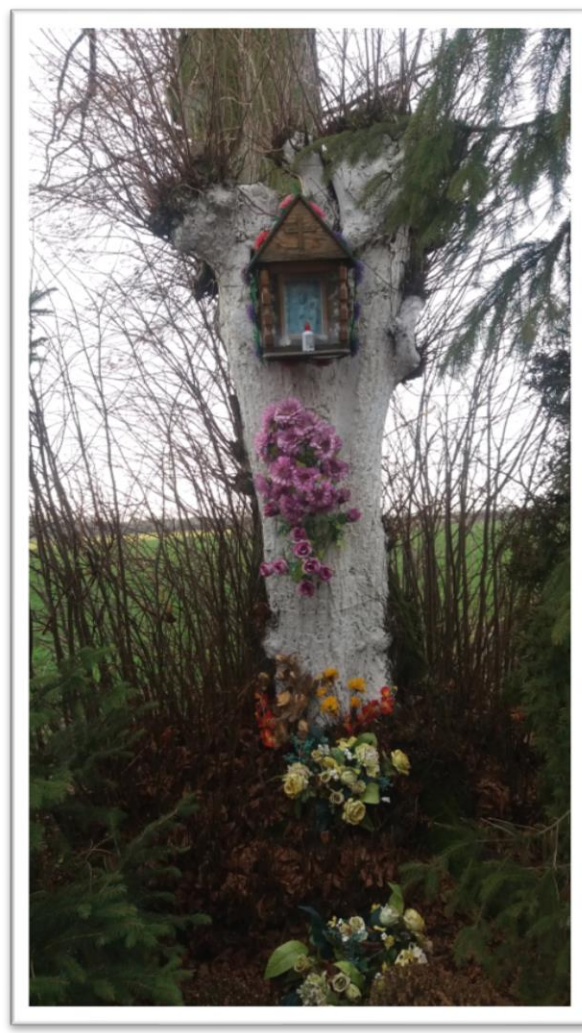
Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Data: 30.01.2020

Sporządzili: Magdalena Fabiniak i Maria Nowak

Krzyż przydrożny

Kapliczka

Świetlica

Teren przy świetlicy

Architektura wsi

3. ANALIZA ZASOBÓW

Celem analizy zasobów jest określenie posiadanych zasobów zarówno ludzkich, przyrodniczych, kulturowych, surowcowych i majątkowych, jak też czynników wyróżniających, które można obecnie, bądź w przyszłości wykorzystać w realizacji przedsięwzięć zmierzających do odnowy wsi.

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Ukształtowanie terenu równinne, krajobraz typowo rolniczy		X	
	stan środowiska	Czyste powietrze, stan środowiska dobry		X	
	walory klimatu	Klimat umiarkowany		X	
	walory szaty roślinnej	Lasy mieszane z przewagą drzew iglastych, tereny bagienne		X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Nie zidentyfikowano			
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Zwierzyna leśna, m.in.: jelenie, sarny, zające oraz bażanty, żurawie, sówki		X	
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Prywatne stawy oraz cieki wodne		X	
	wody podziemne	Zidentyfikowane wody geotermalne			X
	gleby	Od II do VI klasy	X		
	kopaliny	Torfowiska	X		
	walory geotechniczne	Nie zidentyfikowano			

KULTUROWY	walory architektury	100-letni dom, w chwili obecnej pustostan	X		
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Świetlica wiejska		X	
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane domostwa i obejścia, z przydomowymi ogrodami		X	
	zabytki i pamiątki historyczne	100-letni dom, kapliczki		X	
	osobliwości kulturowe	Nie zidentyfikowano			
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kapliczka, krzyże przydrożne		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	Nie zidentyfikowano			
	tradycje, obrzędy, gwara	Tradycyjny udział w zawodach strażackich	X		
	legends, podania i fakty historyczne	Nazwa wsi pochodzi od posadzonych przez przodków drzew – grabów. Część wsi potocznie - nazywana Holendry - pochodzi od osadników holenderskich osiedlających się tu pod koniec XVIII wieku		X	
	przekazy literackie	Nie zidentyfikowano			
	ważne postacie i przekazy historyczne	Nie zidentyfikowano			
	specyficzne nazwy	Holendry, Kozicka	X		
	specyficzne potrawy	Nie zidentyfikowano			
	dawne zawody	Nie zidentyfikowano			
	zespoły artystyczne, twórcy	Nie zidentyfikowano			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Nie zidentyfikowano			
	działki pod domy letniskowe	Nie zidentyfikowano			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	Nie zidentyfikowano			
	pustostany mieszkaniowe	100-letni dom	X		
	pustostany przemysłowe	Nie zidentyfikowano			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Niektóre prywatne stodoły, obiekty inwentarskie	X		
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	Teren wokół świetlicy wiejskiej		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Sala świetlicy wiejskiej		X	
	miejsca uprawiania sportu	Teren wokół świetlicy wiejskiej		X	
	miejsca rekreacji	Teren wokół świetlicy wiejskiej		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Drogi leśne, śródpolne		X	
	szkoły	Nie zidentyfikowano			
	przedszkola	Nie zidentyfikowano			
	biblioteki	Nie zidentyfikowano			
	placówki opieki społecznej	Nie zidentyfikowano			
	placówki służby zdrowia	Nie zidentyfikowano			

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Wieś zwodociągowana		X	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Drogi asfaltowe, częściowo gruntowe, oświetlone		X	
	chodniki, parkingi	Nie zidentyfikowano			
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna komórkowa, rozpoczęta budowa światłowodu		X	
	telefonii komórkowa	Dostęp do istniejących sieci – różni operatorzy		X	
	Internet szerokopasmowy	Rozpoczęta budowa światłowodu		X	
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) Nie zidentyfikowano			
		b) Nie zidentyfikowano			
	inne	Nie zidentyfikowano			

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	5 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	X		
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Diagnostyka pojazdowa, firma recyklingowa	X		
	gastronomia	Nie zidentyfikowano			
	miejsca noclegowe	Nie zidentyfikowano			
	gospodarstwa rolne	Prywatne średnie gospodarstwa rolne	X		

	uprawy hodowle	Zboża, warzywa, małe hodowle krów	X		
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Folie kiszonkarskie	X		
	zasoby odnawialnych energii	Panele fotowoltaiczne na niektórych domach		X	
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz Solecki		X	
	środki wypracowywane	Praca własna mieszkańców		X	
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Sołtys, Prezes Zarządu OSP		X	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Nie zidentyfikowano			
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Wiele osób z wyższym wykształceniem		X	
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Mieszkańcy wsi		X	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Wszyscy mieszkańcy mają dostęp do Internetu		X	
	pracownicy nauki	Nie zidentyfikowano			
	związki i stowarzyszenia	Kolo Gospodyń Wiejskich, OSP		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Nie zidentyfikowano			

	współpraca zagraniczna i krajowa	Nie zidentyfikowano			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Nie zidentyfikowano			
	książki, przewodniki	„Krzyże przydrożne, kapliczki i figury wolnostojące na terenie gminy Dąbie” autorstwa Adama Grabowskiego		X	
	strony www	ecograbina.eu		X	

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).
Opracowanie: Ryszard Wilczyński

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jednym z podstawowych narzędzi używanych przy tworzeniu strategii. Jej wielką zaletą jest uniwersalność oraz fakt, iż do jej wykonania nie potrzeba fachowej wiedzy ani umiejętności analitycznych – konieczny jest natomiast obiektywizm oraz umiejętność spojrzenia na własne sołectwo trzeźwo i z dystansem. Dokonanie analizy SWOT pozwala na określenie uwarunkowań, które będą wzięte pod uwagę przy realizacji konkretnych działań.

- analizując silne i słabe strony, przyjmowano je jako cechy wewnętrzne obszaru, zależne od mieszkańców, na które można wpływać i je zmieniać;
- szanse i zagrożenia opisują otoczenie zewnętrzne, na które mieszkańcy nie mają wpływu, ale które bezwzględnie mają związek z obecną sytuacją obszaru i mają lub mogą mieć w przyszłości znaczenie dla jego sytuacji.

Czynniki wewnętrzne pozytywne – **silne strony**, atuty wyróżniające sołectwo (ludzie, środki, tradycja i in.),

Czynniki wewnętrzne negatywne – **słabe strony**, będące konsekwencją ograniczeń zasobów.

Czynniki zewnętrzne pozytywne – **szanse**, korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym danego sołectwa, które właściwie wykorzystane mogą stanowić impuls rozwojowy.

Czynniki zewnętrzne negatywne – **zagrożenia**, niekorzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym, które mogą być barierą dla rozwoju sołectwa.

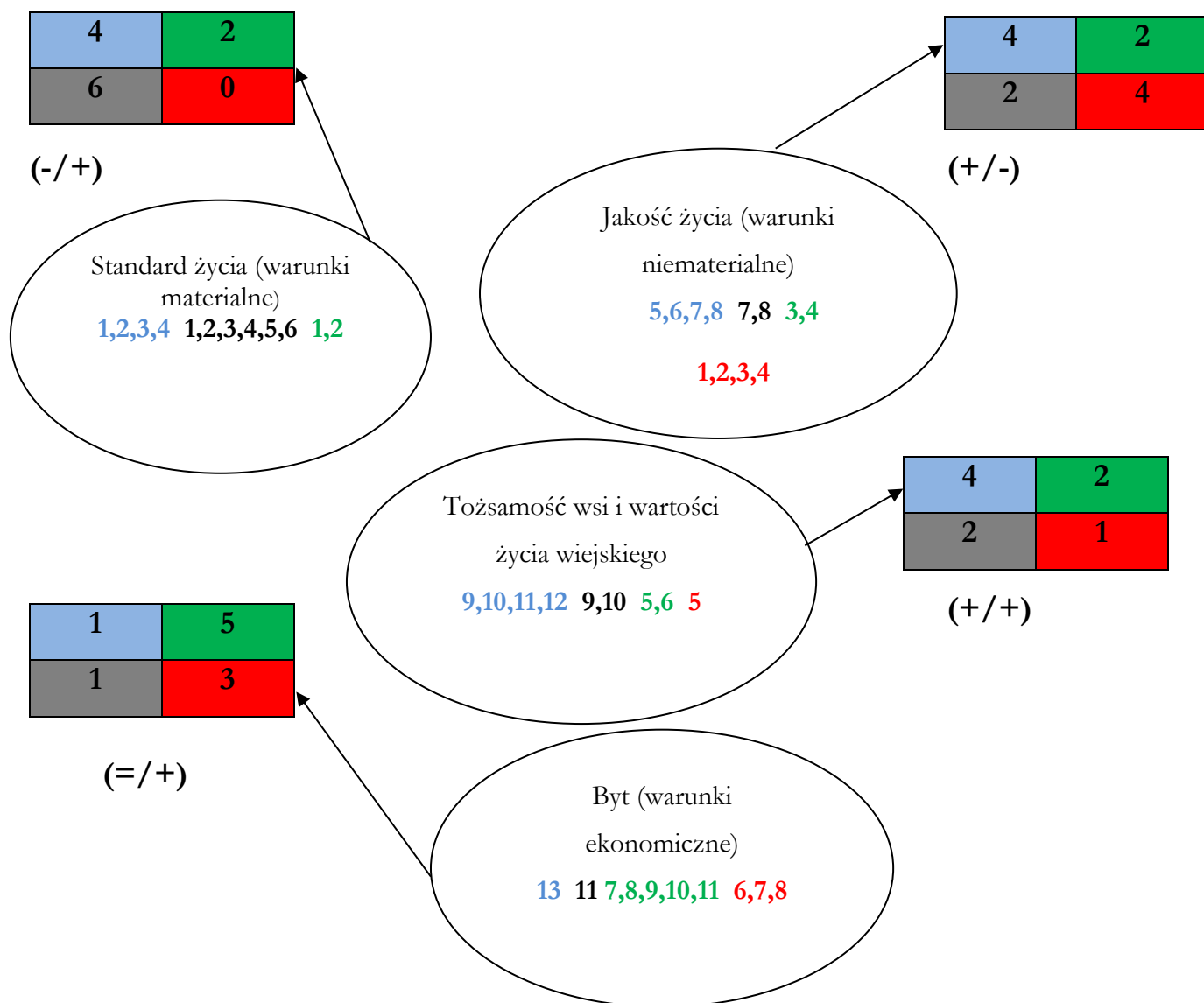
SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Zwodociągowanie wsi; - S 2. Dbłość mieszkańców o wygląd sołectwa oraz własnych posesji; - S 3. Funkcjonująca świetlica wiejska ; - S 4. Duży teren rekreacyjny do zagospodarowania przy świetlicy; - S 5. Prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich; - J 6. Prężnie funkcjonująca OSP; - J 7. Życzliwi i pracowici ludzie; - J 8. Zainteresowanie mieszkańców organizacją imprez integracyjnych; - J 9. Kultywowanie przez część mieszkańców tradycji i zwyczajów; - T 10. Obiekty kultu: kapliczka i krzyże; - T 11. Atrakcyjny krajobraz przyrodniczy; - T 12. Bogata szata roślinna; - T 13. Funkcjonujące gospodarstwo ekologiczne; - B	1. Utrudniona dostępność komunikacyjna; - S 2. Niezagospodarowany teren przy świetlicy wiejskiej; - S 3. Wymagająca doposażenia sala w świetlicy wiejskiej; - S 4. Niedoposażone zaplecze kuchenne; - S 5. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura rekreacyjna – brak placów zabaw, grilla, wiaty; - S 6. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowa – nie ma siłowni zewnętrznej, boiska ani ścieżek rowerowych; - S 7. Niewystarczająca oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna; - J 8. Niewystarczająca integracja całej wsi; - J 9. Niewystarczająca oferta kultywowania dziedzictwa kulturowego wsi; - T 10. Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców w dbłość o zachowanie tradycji i kultury oraz tożsamość wsi; - T 11. Niewystarczająca promocja sołectwa; - B
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
1. Możliwość wykorzystania środków z Funduszu Sołeckiego na rozwój wsi; - S 2. Możliwość pozyskania środków na rozwój infrastruktury społecznej z WOW; - S 3. Bliskość miasta powiatowego z dobrą ofertą edukacyjną; - J 4. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na wzmocnienie integracji mieszkańców z Lokalnej Grupy Działania „Solna Dolina”; - J 5. Możliwość korzystania z oferty uczestnictwa w jarmarkach organizowanych przez Lokalną Grupę Działania „Solna Dolina”; - T 6. Postępujący trend zwiększającej się dbłości o dziedzictwo kulturowe; - T 7. Bliskość miasta powiatowego, umożliwiającego podjęcie pracy przez mieszkańców; - B 8. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej; -B 9. Rozwój przedsiębiorczości i możliwość pozyskania środków na podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej; - B 10. Możliwość dywersyfikacji źródeł dochodu dzięki korzystnym warunkom umożliwiającym sprzedaż bezpośrednią; - B 11. Moda na mieszkanie na wsi; - B	1. Niszczycielskie działanie dzików; - J 2. Starzejące się społeczeństwo; - J 3. Opuszczanie wsi przez osoby młode; - J 4. Biurokracja w pozyskiwaniu środków finansowych na rozwój wsi; - J 5. Pogłębiające się zjawisko osłabienia więzi społecznych; - T 6. Niestabilność prawna; - B 7. Rosnące koszty utrzymania; - B 8. Utrzymanie jednostronnego rozwoju gospodarczego wsi; - B

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI

Analiza potencjału rozwojowego wsi pozwala na określenie wzajemnych powiązań i wpływów czynników zdefiniowanych w analizie SWOT. Bada oddziaływanie czynników wewnętrznych na zewnętrzne oraz zewnętrznych na wewnętrzne. Analiza potencjału dokonywana jest w czterech obszarach:

1. Standard życia (czynniki materialne).
2. Jakość życia (czynniki niematerialne).
3. Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego.
4. Byt (możliwości ekonomiczne).

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

Standard życia: Silne strony wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami pozostają w stosunku 6/6. Niekorzystnie kształtuje się obszar wewnętrzny – stosunek 4/6. Szanse do zagrożeń pozostają w stosunku 2/0. Sołectwo posiada zaplecze w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej. Głównym miejscem integracji mieszkańców jest świetlica i teren do niej przyległy. Wymaga ona jednak doposażenia, a teren przyległy – zagospodarowania. We wsi nie ma miejsc sprzyjających uprawianiu sportu - nie ma boiska, siłowni zewnętrznej, ani ścieżek rowerowych. Brakuje także miejsca zabaw dla dzieci. Szansą dla sołectwa jest możliwość pozyskania środków finansowych na rozwój sołectwa ze środków zewnętrznych, w tym z WOW oraz współpraca z Lokalną Grupą Działania „Solna Dolina” oraz wykorzystanie środków z Funduszu Sołeckiego.

Jakość życia: Obszar wewnętrzny pozostaje w stosunku 4/2, a zewnętrzny - 2/4. Silne strony wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami pozostają w stosunku 6/6. Na uwagę zasługuje aktywność części mieszkańców przy organizacji integracyjnych działań, aktywność KGW i członków OSP. W wymiarze całej wsi integracja jest niewystarczająca. Oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna także nie spełnia oczekiwań mieszkańców. Szansą dla sołectwa jest bliskość miasta powiatowego z dobrą ofertą edukacyjną i możliwość pozyskania środków na aktywizację i integrację.

Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego: Czynniki wewnętrzne kształtują się w stosunku 4/2, obszar zewnętrzny - 2/1. Korzystnie kształtuje się stosunek silnych stron wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami - 6/3. Część mieszkańców kultywuje tradycje i zwyczaje. Zaangażowanie wszystkich mieszkańców w dbałość o zachowanie tradycji i kultury oraz tożsamość wsi jest niewystarczające. Szansą dla sołectwa jest postępujący trend zwiększającej się dbałości o dziedzictwo kulturowe. Należy podejmować działania zmierzające do zniwelowania zagrożenia w postaci pogłębiającego się zjawiska osłabienia więzi społecznych.

Byt: Czynniki wewnętrzne są neutralne i pozostają w stosunku 1/1, czynniki zewnętrzne natomiast są na plus - 5/3. Silne strony wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami pozostają w stosunku 6/4. Niewystarczająca jest promocja wsi jej walorów. Szansą dla sołectwa jest rozwój przedsiębiorczości oraz moda na odpoczynek i mieszkanie na wsi oraz możliwość dywersyfikacji dochodów, dzięki korzystnym warunkom umożliwiającym sprzedaż bezpośrednią.

6. WIZJA WSI

Grabina Wielka – otwarta na rozwój i przyjazna ludziom

Grabina Wielka to spokojna wieś ambitnych, przyjaznych i pracowitych ludzi. Otwarta na nowych mieszkańców oraz turystów. Posiadająca bogate zaplecze rekreacyjno - sportowe. To przyjazne miejsce harmonijnego rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców, otwarte na wielopokoleniową współpracę.

Prężni i aktywni mieszkańcy w atrakcyjny sposób dbają o zachowanie lokalnych tradycji oraz historię i dobre relacje sąsiedzkie. Mając poczucie bezpieczeństwa chętnie integrują się w świetlicy wiejskiej oraz na zagospodarowanym terenie przy świetlicy. Dbają także o swoje zdrowie i kondycję fizyczną. Młodzież i dorośli ćwiczą wspólnie na zewnętrznej siłowni oraz boisku, a najmłodsi bawią się na placu zabaw.

Grabina Wielka to atrakcyjne miejsce do życia i wypoczynku, przyjazne środowisku i drobnej przedsiębiorczości.

7. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi (hasłowa): Grabina Wielka – otwarta na rozwój i przyjazna ludziom

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY: których użyjemy ATUTY: silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY: Słabe strony jakie wyliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kultywowanie tradycji kulinarnych. 2. Zwiększenie zainteresowania mieszkańców sołectwa tradycją i lokalnymi obzędami.	Kultywowanie przez część mieszkańców tradycji i zwyczajów, obiekty kultu: kapliczka i krzyże, atrakcyjny krajobraz przyrodniczy, czyste powietrze, bogata szata roślinna, postępujący trend zwiększającej się dbałości o dziedzictwo kulturowe, możliwość korzystania z oferty uczestnictwa w jarmarkach produktu lokalnego organizowanych przez Lokalną Grupę Działania „Solna Dolina”.	Niewystarczająca oferta kultywowania dziedzictwa kulturowego wsi, niewystarczające zaangażowanie mieszkańców w dbałość o zachowanie tradycji i kultury oraz tożsamość wsi, pogłębiające się zjawisko osłabienia więzi społecznych.	1.1 Warsztaty kulinarne - tradycyjne polskie śniadanie wielkanocne. 1.2 Organizacja i przygotowanie tradycyjnej polskiej wigilii – opłatek sołecki. 1.3 Warsztaty kuchni tradycyjnej. 1.4 Organizacja Sołeckiego Dnia Pieczonego Ziemniaka. 1.5 Udział w jarmarkach produktu lokalnego. 2.1 Warsztaty wyplatania wieńcy dożynkowych. 2.2 Organizacja spotkań andrzejkowych. 2.3 Udział w obchodach „Dnia ogórka”.

B. STANDARD ŻYCIA

1. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej. 2. Rozwój infrastruktury sportowej.	Funkcjonująca świetlica wiejska, duży teren rekreacyjny do zagospodarowania przy świetlicy, prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich i OSP, życzliwi i pracowici ludzie, zainteresowanie mieszkańców organizacją imprez, dbałość mieszkańców o wygląd sołectwa oraz własnych posesji, możliwość wykorzystania środków zewnętrznych na rozwój wsi.	Niezagospodarowany teren przy świetlicy wiejskiej, wymagająca doposażenia sala i zaplecze kuchenne w świetlicy wiejskiej, niedostatecznie rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i infrastruktura sportowa.	1.1 Budowa placu zabaw i doposażenie terenu w infrastrukturę rekreacyjną. 1.2 Nasadzenie drzew i krzewów ozdobnych przy terenie rekreacyjnym. 1.3 Doposażenie sali w świetlicy wiejskiej. 1.4 Doposażenie zaplecza kuchennego w świetlicy wiejskiej. 1.5 Zakup sprzętu nagłaśniającego. 1.6 Zakup projektora i ekranu. 1.7 Budowa altany integracyjnej i grilla przy świetlicy wiejskiej. 2.1 Budowa boiska sportowego. 2.2 Budowa siłowni zewnętrznej. 2.3 Budowa ścieżki rowerowej.
1. Wzrost integracji mieszkańców i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. 2. Zwiększenie oferty kulturalnej i rekreacyjno-turystycznej.	Prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich i OSP, życzliwi i pracowici ludzie, zainteresowanie mieszkańców organizacją imprez integracyjnych, bliskość miasta powiatowego z dobrą ofertą edukacyjną, możliwość pozyskania środków zewnętrznych na wzmocnienie integracji mieszkańców z Lokalnej Grupy Działania „Solna Dolina”.	Niewystarczająca integracja całej wsi, niewystarczająca oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna, opuszczanie wsi przez osoby młode, pogłębiające się zjawisko osłabienia więzi społecznych.	1.1 Organizacja pikniku sołeckiego. 1.2 Organizacja wyjazdów integracyjnych i wycieczek krajoznawczych. 1.3 Organizacja imprez okolicznościowych: Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, choinka. 1.4 Organizacja kursów samoobrony. 1.5 Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej. 2.1 Organizacja zajęć fitness. 2.2 Organizacja wyjazdów do kina i teatru. 2.3 Organizacja warsztatów nordic walking. 2.4 Organizacja wyjazdów na basen. 2.5 Organizacja zajęć taneczno – rekreacyjnych.

D. BYT			
1. Promocja sołectwa. 2. Zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców i umiejętności dywersyfikacji dochodów.	Funkcjonujące gospodarstwo ekologiczne, życzliwi i pracowici ludzie, bliskość miasta powiatowego, umożliwiającego podjęcie pracy przez mieszkańców, rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, rozwój przedsiębiorczości i możliwość pozyskania środków na podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej, możliwość dywersyfikacji źródeł dochodu dzięki korzystnym warunkom umożliwiającym sprzedaż bezpośrednią, moda na mieszkanie na wsi.	Niewystarczająca promocja sołectwa, utrzymanie jednostronnego rozwoju gospodarczego wsi, rosnące koszty utrzymania.	1.1 Udział w Jarmarkach Produktu Lokalnego, Partnerstwa i Dobrych Praktyk organizowanych przez LGD „Solna Dolina”. 1.2 Utworzenie i prowadzenie Fanpage sołectwa. 1.3 Udział w festynach tematycznych i sprzedaż produktów wytworzonych przez mieszkańców. 2.1 Szkolenia z zakresu pozyskiwania środków pomocowych i pisanie wniosków. 2.2 Organizacja kursów wizażu i stylizacji dla kobiet. 2.3 Organizacja kursu carvingu. 2.4 Organizacja kursów florystycznych. 2.5 Organizacja szkoleń gastronomicznych. 2.6 Organizacja szkoleń dla mieszkańców z zakresu produktu lokalnego i sprzedaży bezpośredniej.

8. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES – II lata

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne spędzanie czasu wolnego	Organizacja pikniku sołeckiego	TAK	NIE	2+2+2 = 6	IV
Na czym nam najbardziej zależy?	Na stworzeniu bezpiecznego miejsca rekreacji dla dzieci	Budowa placu zabaw i doposażenie terenu w infrastrukturę rekreacyjną	NIE	NIE	5+5+5 = 15	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak miejsca do uprawiania sportu	Budowa boiska sportowego	NIE	NIE	3+3+3 = 9	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zapewnienie infrastruktury wspierającej zdrowy styl życia	Budowa siłowni zewnętrznej	NIE	NIE	4+4+4 = 12	II

Co nam przyjdzie najłatwiej?	Organizacja wspólnych wyjazdów integracyjnych	Integracyjny wyjazd do kina teatru	TAK	NIE	1+1+1 = 5	V
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? (Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)		1. Budowa placu zabaw i doposażenie terenu w infrastrukturę rekreacyjną - Wielkopolska Odnowa Wsi, Gmina Dąbie, Fundusz Sołecki. 2. Budowa siłowni zewnętrznej - Wielkopolska Odnowa Wsi, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) – Wielkopolska Wiara, Fundusz Sołecki. 3. Budowa boiska sportowego – Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Gmina Dąbie.				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

- 1. Katarzyna Czupryńska-Rogowska**
- 2. Ryszard Czupryński**
- 3. Marcin Kołodziejek**

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

- 1. Magdalena Fabiniak**
- 2. Maria Nowak**